

LA SITUACIÓ DEL MEDITERRANI, A DEBAT

Els estats humits contra els Estats Units

Del 15 al 19 d'abril una cinquantena d'escriptors riberencs es reuniren a la ciutat de València amb motiu del III Encontre d'Escriptors del Mediterrani per tractar de «L'intel·lectual i la lluita per la democràcia».

Miquel Alberola

Igual que en 1937. Com en el II Congrés Internacional d'Escriptors per a la Defensa de la Cultura, en el III Encontre d'Escriptors del Mediterrani no s'ha teoritzat sobre la creació, sinó sobre política. El lema, «L'intel·lectual i la lluita per la democràcia», i la història recent ho propiciaven.

El III Encontre s'inaugurava a les poques hores que els atlàntics *F-111* i els *A-6E* havien sobresaltat totes les gavines de la costa de Líbia. El València C. F. baixava a segona i, a Simone Beauvoir i Jean Genet, se'ls havia aturat el rellotge. Hi havia una certa atmosfera de liquidació d'existències quan Josep Maria Castellet invitava la ponència d'obertura i afirmava que el món de la informació és el món de la simultaneïtat i no ens deixa temps per fer-ne la digestió.

El paralític pols cultural de la ciutat de València batejava accelerat i paral·lel com la simultània i múltiple realització d'actes amb motiu del III

Dalt, Ignasi Riera. Baix, Gala i Terenci Moix, perruques i bastons.

Encontre, la Fira del Llibre i el cinquantenari republicà. Les autoritats ens havien tornat la rutina en carnaval, a costa d'alterar-nos el delicat metabolisme cultural, atès que no ens han ensenyat a practicar la ubiqüitat. Si una setmana de carnestoltes en justifica cinquanta-tres de repressió, una altra d'eufòria cultural justifica la nostra incultura quotidiana. La condicional no és gratuïta.

Mig centenar d'escriptors s'aplegaren al voltant de nou taules redones per tal d'aclarir el seu paper en el seu entorn, i arribaren a dues conclusions. La primera, que allò era unencontre d'escriptors mediterranis, per majoria absoluta. La segona, l'elaboració d'un comunicat que condemnés les agressions nord-americanes a Líbia, no tan unànime.

El manifest era el següent: «Els participants en el III Encontre d'Escriptors del Mediterrani, convocat a València a l'abril de 1986, manifestem la nostra condemna a l'agressió perpetrada per l'administració Reagan contra el poble llibi i instem tots els governs de la mediterraneïtat que no secunden plans d'agressió que agreugen la situació en la zona i només serveixen a equilibris de terror i

poder, aliens als desigs de pau dels pobles».

El document es va originar quan, a instàncies de **Juan Marsé**, els ponents **Ricard Blasco**, **Titos Patrikios**, **Pilar Rahola**, i **Enrique Cerdán Tato** manifestaren les seues posicions davant els fets. La protesta ètica fou signada per una gran majoria dels assistents —llevat de Giuseppe Grilli i algú més.

El mateix dia, dimecres 16 d'abril, els organitzadors alteraren la composició de les taules, ja que els representants àrabs havien demanat una intervenció conjunta i moderada per **Juan Goytisolo**, **Mihat Behram**, **Kadhim Kihad**, **Fawaz Traboulsi**, **Farouk**

Mardam-Bey i **Mohamed Harbi** veieren en l'autor de *Makbara* un interlocutor vàlid per tal d'exposar l'opressió cultural i política que pateixen.

L'acte més concorregut fou el moderat per **Antonio Gala**, i format per **Manuel Vázquez Montalbán**, **Giuseppe Grilli**, **Ignasi Riera**, **Terenci Moix** i **Fernando Sánchez Dragó**. La taula redona tenia tot l'aire de la plataforma cívica, tot i que Grilli no va voler-se definir respecte a l'atac al poble llibi.

Els altres dies, el monòleg monogràfic, amb certs tons de lucidesa per part d'alguns participants, desembocà en l'homenatge a la figura absent

La fira dels llibres

Iluna

LLIBRERIA
PAPERERIA

CASETA A LA FIRAN'2

Torreta de Miramar, 16 BENIMACIET
Tel. 362 46 74 46020-VALENCIA

LLIBRERIA

L'auca

CASETA A LA FIRAN'22-23

Carrer de Ramon Llull, s/n.
(altura Blasco Ibáñez, 87)
371 12 97
VALENCIA- 46021

MANANTIAL

NOVETATS
EN LLIBRES

CASETA A LA FIRAN'16

Tel. 332 24 02. Pau, 7. VALENCIA-3

LA MÀSCARA

If 3473044 Nuevo Centro

Llibreria
Quiosc.
Postals
Lamines
Cartells

CASETA A LA FIRAN'19-20

d'Alberto Moravia. El dubte i l'absència de molts dels convocats fou la tònica del muntatge.

Nosaltres, davant el clima, ens dedicàrem a recollir manifestacions pel que fa a les actituds, ja que el protocol i la por a perdre parcel·les de poder atura les opinions.

¿De què serveix l'Encontre? Fou una de les qüestions als escriptors que més ens interessava quan el Mediterrani no era precisament un entorn de les característiques que l'acte ens volia vendre.

En aquest sentit, Manuel Vázquez Montalbán observà que «aquests actes són perquè la gent trobi compa-

nyia ideològica. El lema és oportú, en el sentit que, si l'encontre hagués tractat per exemple de l'intel·lectual i la novel·la de Conrad o l'intel·lectual i la literatura anglo-saxona dels anys 30, hauria estat un despropòsit. Però, precisament, el compromís de l'intel·lectual amb la democràcia implica un compromís davant els fets del Mediterrani amb el que és una violació de la democràcia, és a dir, la política de Reagan. Supose que com a marc servirà, almenys, perquè hi hagi un pronunciament en aquest sentit».

Tèrenci del Nil, Terenci Moix no acabava de fer-se'n la idea. «¿De què serveix? —s'interrogà—. No en tinc

Més política que literatura, no caldria sinó.

ni puta idea, perquè és al primer encontre que vaig. Normalment no hi vaig mai, però, com que hi venien amics i era un bon motiu per retrobar-se, i a més a més hi havia tota la part àrab i m'interessava... És absolutament insòlit que, escriptors que ens diem del Mediterrani i que parlem del compromís, doncs tolerem que un país que es diu democràtic, com els Estats Units, es passi pel cul totes les altres democràcies europees i faci actes d'agressió».

«Un encontre d'aquestes característiques —ens apuntà Ignasi Riera— la primera cosa que ha de fer és explicar quina és la situació del Mediterrani. Em penso que les intervencions d'alguns dels membres de la part africana del Mediterrani, dient que els problemes riberencs són la immensa pobresa, les zones de pobresa i misèria que hi ha en aquests moments, i que l'escriptor i el no escriptor, tothom, això, ho ha d'explicar i ho ha de denunciar, és la metodologia més encertada.»

«La segona cosa que s'ha de dir —prosegueix Riera— és que no hi ha dret que els nord-americans converteixin Europa en zona de guerra. Que això és un atemptat claríssim contra

Publicitat

25 D'ABRIL HOMENATGE ALS MAULETS

Ahir, avui... per la sobirania i la llibertat nacional al País Valencià.

El 25 d'abril és una data negativa per al poble valencià: quan perdérem la sobirania com a poble. No obstant això, en commemorar-ho, demostrem que no oblidem. I la memòria històrica és la primera condició per aconseguir un futur en el qual el País Valencià siga lliure.

La Generalitat de Lerma, sucursal valenciana del PSOE, consolida la subordinació social del català, desdibuixa els trets de la nostra cultura i no representa els interessos dels valencians i les valencianes.

El País Valencià, la plena normalització de la nostra llengua i cultura i una veritable sobirania, són, encara, uns objectius a aconseguir i un repte per al nostre futur com a poble. La proscripció legal de la nostra senyera quadribarrada així ho demostra.

El nostre compromís amb la lluita per la llibertat nacional és el nostre homenatge als Maulets. Avui, per això, us convoquem a eixir al carrer, per manifestar la nostra voluntat d'un autèntic autogovern.

**25 d'abril. Ciutat de València
Plaça dels Furs (Torres dels Serrans)
8. vesprada Homenatge als Maulets.**

Primers signants: Josep Vicent Marqués, Vicent Álvarez, Marisa Bolta, Carles Dolç, Just Ramírez, Miquel Garcia, Josep Lluís Pitarch, Consol Castillo, Vicent Ventura...

NOVETATS EN LLIBRES

LA BIBLIA VALENCIANA

Rafael Tasis
«La Unitat» núm. 106

La primera novel·la negra catalana.

EDITORIAL TRES I QUATRE

ELS QUADERNS D'EN MARC

Anònim

Obra completa en edició de butxaca. Per primera vegada el sexe és viscut sense tabús i, encara que contat per un mascle, en la vivència de la dona.

EL LLAMP

GUERRA I VIDA PAGESA A LA CATALUNYA DEL SEGLE XVII

Antoni Pladevall
Antoni Simon

(Segons «el diari» de Joan Guàrdia, pagés de l'Esquirol, i altres testimonis d'Osona.)
Biblioteca Torres Amat (Nova etapa núm. 3).

CURIAL EDICIONS CATALANES

CAU LA NIT

Isaac Asimov
Gregal Juvenil

Un dels més apassionats relats del mestre de la ciència-ficció.

GREGAL LLIBRES

ÉS MOLT SENZILL, DIGUEU-LI CATALUNYYA

Josep Guia
3a. edició

L'autor, un català del sud, com ell s'anomena, diu les coses pel seu nom, i ens fa una proposta que trenca amb el vell catalanisme regionalista.

EL LLAMP

MANUAL DE LA BRUIXA

Malcolm Bird

Amb un humor fi i intel·ligent i uns dibuixos divertidíssims, aquest manual explica tot el que una bruixa feta i refeta ha de saber: encanteris, receptes, vestuari, celebracions...

BARCANOVA

DICCIONARI CASTELLÀ-CATALÀ

Els diccionaris de l'Enciclopèdia.
De venda en llibreries.

ENCICLOPÈDIA CATALANA

POESIA COMPLETA

Joan Maragall
Col·lecció **Obres Completes, núm. 1**

Per fi una edició assequible i acurada (feta per Enric Bou) de tota la poesia de Maragall, ordenada cronològicament.

EDITORIAL EMPÚRIES

EL CAVALLER DEL CLOT DE L'INFERN

Teresa Duran, 64 pàgs.
Il·lustracions de **Paula Reznickova**.

Històries de morts i apareguts.

EL PETIT ESPARVER, 11

NI UNA GOTA DE SANG XARNEGA

Jordi Viader
Balanci, 181, 144 pàgs.

Un llibre ple d'ironia, divertit i alhora crític, on tot sovint es barregen la poesia i la mala intenció d'un jove i brillant narrador.

EDICIONS 62

l'autonomia que hem de tenir per resoldre els nostres problemes. Aquesta intervenció americana en el Mediterrani, absolutament boja i desproporcionada, demostra fins a quin punt la follia pot ser greu.»

«D'altra banda —diu Riera—, això explica la raó que teníem els que dèiem no a l'OTAN i l'absurd que, en aquests moments, l'Estat espanyol hagi pres el compromís d'adherir-se a una panda de gent sense mesura a l'hora de practicar política internacional.»

L'assagista **Manuel Aznar** coincideix amb Riera que «els qui vam votar no a l'OTAN no ens vam equivocar. L'encontre ha de ser molt més que un entreteniment de saló: l'intel·lectual sempre ha de pronunciar-se sobre la realitat i prendre partit, i, en aquest cas, condemnar l'agressió imperialista de Reagan.»

«Sempre ha passat igual —creu **José Agustín Goytisolo**—, la visió que el Mediterrani és un mar pacífic és absolutament falsa. Per dir-ho d'alguna manera, sempre hi ha hagut hòsties. ¿Unitat mediterrània? Ni els romans la van aconseguir. El Mediterrani té la unitat de la bronca i jo no estic disposat a morir ni per Gaddafi ni per Reagan. Es tracta d'una lluita entre un il·luminat i un cretí, ¿com vols que acabi això?»

El poeta **Vicenç Altaió** va manifestar-se escèptic. «Respecte a tots els discursos pseudo-polítics, tinc una tendència a l'escepticisme. Un encontre d'intel·lectuals del Mediterrani no solament té sentit, sinó lloc cada dia. En aquests moments tot el que és la franja cultural catalana, amb dues capitals tan importants com Barcelona i València, tenen moltes coses a dir i una significació evident pel que fa al Mediterrani. Penso, per exemple, en l'interès que hi ha pertot el Midi francès, Roma i Milà per la cultura catalana. El que passa és que, quan es dona un to tan de circumloqui i de reflexió, cometem un error, perquè hauríem de fer unes activitats més vives, sortir de les aules i ocupar la ciutat de València amb manifestacions molt més àmples. ¿Unitat? Estem vivint un moment de disgregació, una època d'hiperculturització, una època sense fronteres, i qualsevol punt de reflexió centrat en qualsevol epicentre em sembla interessant. ¿És possible mantenir un diàleg de ciutat a ciutat?... Respecte a les coses que estan passant aquests dies en el Mediterrani, alguna cosa s'havia de dir. Crec que el comunicat és notable, és una qüestió ètica.

LLIBRERIA TRES I QUATRE

Pérez Bayer, 11. Tel. 352 91 10. 46002-València

Quan estem en el món associatiu, un comunicat és una patent amarga de dir que la gent veu les coses amb una sensibilitat col·lectiva».

«D'ençà que s'ha iniciat l'Encontre —ens comentà **Ferran Cremades i Arlandis**— hi ha hagut una denúncia explícita de la invasió dels EUA enfront de Líbia, i, en certa manera, de la desestabilització del Mediterrani que afectarà d'una manera molt clara econòmicament de cara a la indústria

Radiocadena

RTVE

Estem a la Fira i amb el llibre

Visita el nostre estudi
permanent als Vivers Municipals
de València.

Cada dia connexions en directe
per als programes «De dalt a
baix» i «En la onda».

Segueix la informació de la Fira
amb Vicent Garcia Devis i María
José Ballester.

Connexions especials dissabte
dia 26 per als programes
«Dissabte, dissabte» i
«No corras, que es peor», a
l'Onda Mitjana de RCE-València.

Vázquez Moltalbán: «El lema dels Encontres és oportú».

del turisme. També crea dins les democràcies *sui generis* i febles de l'occident una forta tensió ciutadana de por i incertesa».

«El Mediterrani —continua Cremades i Arlandis— en aquests moments és un camp d'operacions i de segrestament, un camp d'intimidacions. Les coordenades actuals del nostre mar han canviat, perquè hi ha un nou vehicle d'economia i política que és l'avió. Això crea una estructura nova en el món: ja no és el mar, sinó l'espai el marc de les relacions polítiques i culturals».

Per últim, el palestí **Mahmud Sobh** fou més contundent. «En el Mediterrani som tots el mateix poble. ¡Que se'n vagen els estrangers de la flota americana i els soviètics!».

El Mediterrani, vehicle de cultura i extermini que ens uneix/separa de les costes pròximes, com un melic minúscul entre les terres on va nàixer la reflexió i la creació, la democràcia grega i l'orgànica. Però enguany, com en 1937, els escriptors no parlen d'art, sinó de política. Reagan ho propiciava, tot i no saber que a València s'estava celebrant el III Encontre d'Escriptors del Mediterrani. □

radiocadena
OM. 1313 La ràdio d'ací. FM. 88.2